

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
Юрій БІДЗІЛЯ

«04» *всересня* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (РАДІО)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма практики «**Виробнича практика (радіо)**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **06 Журналістика** спеціальності **061 Журналістика** освітньої програми «**Журналістика**».

Розробники:

Бідзіля Юрій Михайлович, професор кафедри журналістики, доктор наук із соціальних комунікацій, декан філологічного факультету

Соломін Євген Олександрович, доцент кафедри журналістики, кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач кафедри журналістики

Барчан Олеся Василівна, доцент кафедри журналістики, кандидат філологічних наук

Гецько Ганна Іванівна, доцент кафедри журналістики, кандидат філологічних наук

Тарасюк Володимир Юрійович, доцент кафедри журналістики, кандидат філол. наук

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 1 від 02 вересня 2024 року

Завідувач кафедри Євген СОЛОМІН

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету.

Протокол № 1 від 02 вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	другий	другий
Вид підсумкового контролю: диференційований залік Форма підсумкового контролю: усна	Семестр:	
	4-ий	4-ий
	Індивідуальна робота:	
	90	45
	Самостійна робота:	
	45	90

2. МЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (РАДІО)

Метою **виробничої практики (радіо)** є ознайомити здобувачів фаху зі специфікою роботи редакційних колективів радіостудій, радіостанцій, студій подкастів та звукозапису; закріпити набуті в університеті теоретичні знання та практичні навички з радіожурналістики, радіомонтажу, радіомовлення, прямоетерної комунікації, орфоепічного практикуму, медіалінгвістики; удосконалити творчі здібності роботи на радіо.

Згідно з освітньою програмою, проходження виробничої практики на радіо сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

СК07. Здатність адекватно застосовувати набуті знання з теорії та методики журналістської творчості, теорії й практики інформаційно комунікаційної діяльності й навички для вирішення проблем у професійній журналістській діяльності.

СК09. Здатність прогнозувати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи інформаційні акції, зважаючи на положення і методи інших (не соціально-комунікаційних) наук.

СК14. Здатність критично оцінювати свій та чужий інформаційний продукт, інформаційну діяльність загалом.

СК15. Здатність координувати виконання власних редакційних завдань із завданнями колег.

СК16. Здатність спілкуватися, співпрацювати зі спеціалістами інших сфер, представниками різних професійних груп, експертами з різноманітних галузей знань тощо з метою виконання журналістських завдань.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами для проходження виробничої практики на радіо є опанування навчальної дисципліни ОК15. Теорія і практика радіожурналістики.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Згідно з ОП «Журналістика», проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПР):

Програмні результати навчання	Шифр ПР
Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань	ПР01
Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.	ПР02
Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.	ПР03
Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.	ПР06
Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.	ПР07
Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.	ПР08
Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства	ПР09
Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.	ПР11
Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук	ПР13
Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.	ПР16
Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва	ПР18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження практики:

Очікувані результати навчання	Шифр ПР
Пояснюватимуть свої дії та операції як радіожурналіста на основі отриманих під час виробничої практики знань.	ПР01
Застосовуватимуть отримані під час виробничої практики знання зі сфери радіожурналістики для створення ефірного інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції, зокрема радіоефірної.	ПР02
Оцінюватимуть свій чи чужий інформаційний радіопродукт, радіоінформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом із колегами завдяки набутих у радіоредакціях навичкам.	ПР03
Плануватимуть свою діяльність та діяльність радіоколективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків у сфері радіожурналістики.	ПР06
Координуватимуть виконання особистого завдання із завданнями колег за реальних умов життя радіоредакцій.	ПР07

Виокремлюватимуть у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкриватимуть способи та джерела здобування тих знань, збагатившись досвідом виробничої практики на радіо.	ПР08
Вільно спілкуватимуться з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою, збагатившись досвідом публіцистичних виступів у радіомедіа та безпосереднього спілкування в радіоредакціях.	ПР11
Передбачатимуть реакцію радіоаудиторії на ефірний інформаційний продукт чи на ефірні інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук, зокрема в царині радіожурналістики.	ПР13
Плануватимуть свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення радіопродукту, а також його промоцію з урахуванням конкретного редакційного середовища, позиціонування радіомедіа на ринку.	ПР16
Використовуватимуть у радіовиробництві необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.	ПР18

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Відповідно до Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» бази практики визначаються довгостроковим або короткостроковим договорами між університетом і закладами освітньої сфери всіх форм власності і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період практики або на термін до п'яти років із можливістю подальшої пролонгації на такий же термін.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом і закладом освіти. Бази практики повинні мати всі умови для виконання здобувачами освіти плану практики. Керівники баз практик зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства. Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора університету. Розподіл здобувачів освіти заочної форми навчання оформлюється розпорядженням декана.

Як бази практики кафедра журналістики використовує редакції онлайн-ресурсів (радіо «Єден» тощо), радіостудій (Радіо «Тиса FM», «Українське радіо. Ужгород»), студій подкастів, звукозапису, аудіовізуальних студій (KONTENTA) пресслужб, які мають змогу забезпечити необхідні умови для виконання студентом програми практики. В окремих випадках студент може бути скерований до університетських (пресслужбу, «Медіацентр УжНУ» та ін.) чи кафедральних (мультимедійна платформа «Media Vista», навчальна телерадіостудія та ін.) підрозділів, у яких є можливість виробляти й оприлюднювати радіопродукт.

Бази практики в особі їх перших керівників та ЗВО відповідають за організацію, якість і результати практики здобувачів. Перед початком практики студент проходить загальний інструктаж у ЗВО, присутність на якому підтверджується власноручним підписом та первинним інструктажем на виробництві – безпосередньо в редакції.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Термін проходження «Виробничої практики (радіо)» - 3 тижні. Вона пов'язана з вивченням та закріпленням знань з радіожурналістики та радіовиробництва. Студенти знайомляться зі специфікою роботи редакційних колективів радіостудій, радіостанцій, студій подкастів та звукозапису; закріплюють набуті в університеті теоретичні знання та практичні навички з радіожурналістики, радіомонтажу, радіомовлення, прямоетерної комунікації, орфоепічного практикуму, медіалінгвістики; удосконалюють творчі здібності роботи на радіо.

За час проходження виробничої радіопрактики студент повинен:

- ознайомитися з особливостями роботи та функціонуванням редакційного колективу на радіо та студіях подкастів чи звукозапису;
- брати участь у загальноредакційному процесі (наради, планування, “літучки” тощо);
- опанувати весь цикл підготовки та оприлюднення радіоматеріалів, вміти долучатися до процесу роботи на будь-якому етапі – від збору потрібної інформації, монтажу, до виходу в етер;
- створювати авторські радіоматеріали з урахуванням усіх складових підготовки, написання сценарію, опрацювання та публікації матеріалів у різних форматах та жанрах;
- працювати з технічними засобами та цифровими технологіями радіостанцій та студій подкастів і звукозапису;
- використовувати набуті навички роботи з мікрофоном у студії в прямому етері та під час запису на місці події;
- спілкуватися з аудиторією на професійному рівні за визначеною темою під час прямоетерного мовлення;
- послуговуватися нормативним, інтонаційно-виразним мовленням, технікою правильної вимови, мовленнєвим (інтонаційним) диханням та дикцією, ефективно використовувати акцентуаційні голосові можливості для створення радіопродукту;
- дотримуватися законодавчих норм, етичних, професійних стандартів та техніки безпеки впродовж усього періоду практики;
- створити та оприлюднити 5 різножанрових / різноформатних радіоматеріалів, з яких 3 - інформаційні та 2 аналітичні чи художньо-публіцистичні (авторська радіограма, радіоінтерв'ю, радіокоментар, радіорепортаж, радіоновини, розважальне ток-шоу, аудіоподкаст тощо).

У залежності від інформаційної політики радіо та формату радіостанцій, студент-практикант, за погодженням з керівниками, має право замінити художньо-публіцистичні (аналітичні) жанри на інформаційні (у відповідності 1:2).

7. ОРІЄНТОВНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Вид та зміст роботи	Період виконання завдань
1.	Пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці в університеті та на базі практики. Одержати консультацію від керівника практики про організацію роботи: ознайомлення з метою, завданнями, програмою, базами практики, з вимогами до оформлення документації, формою звітності, правами й обов'язками практикантів та іншими організаційними питаннями; отримання рекомендації щодо прибуття на бази практики й зустрічі з керівниками медіаорганізацій (керівником; головним редактором тощо). Прибуття та ознайомлення з базою практики, організаційною структурою медіаорганізації,	Перший тиждень

	керівництвом та колективом редакції, режимом роботи та ключовими напрямками діяльності. Спостереження за особливостями роботи та функціонуванням редакційного колективу на радіо та студіях подкастів чи звукозапису. Участь у загальноредакційному процесі (наради, планування, “літучки” тощо). Опанування циклу підготовки та оприлюднення радіоматеріалів, долучення до процесу роботи на будь-якому етапі – від збору потрібної інформації, монтажу, до виходу в етер. Ведення записів у щоденнику практики.	
2.	Відвідувати редакційні наради, спостерігати за роботою журналістів і редакторів. Створювати авторські радіоматеріали (2-3) з урахуванням усіх складових підготовки, написання сценарію, опрацювання та публікації матеріалів у різних форматах та жанрах. Працювати з технічними засобами та цифровими технологіями радіостанцій та студій подкастів і звукозапису. Використовувати набуті навички роботи з мікрофоном у студії в прямому етері та під час запису на місці події. Спілкуватися з аудиторією на професійному рівні за визначеною темою під час прямоетерного мовлення. Послугуватися нормативним, інтонаційно-виразним мовленням, технікою правильної вимови, мовленнєвим (інтонаційним) диханням та дикцією, ефективно використовувати акцентуаційні голосові можливості для створення радіопродукту. Дотримуватися законодавчих норм, етичних, професійних стандартів та техніки безпеки впродовж усього періоду практики. Вести щоденник практики.	Другий тиждень
3.	Здійснювати підготовку та створювати власні радіоматеріали (2–3); співпрацювати з базою практики відповідно до завдань, поставлених керівником практики. Брати участь у підготовці редакційних проєктів, спрямованих на залучення аудиторії або на вирішення важливих суспільних питань. Працювати з перспективними проєктами, такими як наповнення аудіоконтентом соціальних платформ для медіа. Вести необхідну документацію практикантом, включаючи щоденник практики, підготовку звіту. Готувати власні матеріали до звіту та оформлення звітної документації до захисту практики.	Третій тиждень
4.	Загальна тривалість практики	3 тижні
5.	Захист практики	За графіком кафедри

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідно до п. 5.5.6. “Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»” організацію практичної підготовки регламентує “Положення про практику студентів ДВНЗ «УжНУ»”.

Студенти денної форми навчання направляються на практику наказом ректора університету, студенти заочної форми навчання – розпорядженням декана факультету, якщо проведення практики не вимагає з боку університету фінансових витрат. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на першого проректора університету.

Керівництво медіапрактикою студентів здійснюють викладачі від кафедри журналістики – з одного боку та представники від медіавиробництва – з іншого. До керування навчальними

та виробничими видами практики залучаються, як правило, досвідчені викладачі кафедри журналістики, які мають не лише навчально-науковий, але й практичний досвід роботи в медіа.

Керівник практики від кафедри:

- перед початком практики перевіряє готовність баз практики та здійснює всі необхідні заходи для проходження практики на належному рівні;
- забезпечує всі необхідні організаційні заходи до початку практики;
- проводить цільовий інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- видає студентам-практикантам необхідні документи (направлення, щоденник, індивідуальні завдання);
- знайомить студентів із вимогами щодо оформлення звіту про проходження практики;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечує належну якість її проходження згідно з робочою програмою;
- після завершення практики подає звіт про її результати завідувачу кафедри;
- у складі комісії бере участь у захисті та оцінюванні матеріалів практики;

Завідувач кафедри за вимогою керівника виробничої практики університету подає узагальнений звіт про проходження студентами практики за рік.

Керівники від бази практик разом із представниками університету відповідають за організацію, якість і загальні результати практики студентів. Обов'язки безпосередніх керівників від баз практики зазначаються в договорах про проведення практики.

При проходженні практики студенти зобов'язані:

- з'явитися на нараду щодо порядку проходження практики; пройти інструктаж з техніки безпеки та охорони праці до початку практики; проконсультуватися з керівником практики від кафедри щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно прибути до медіаредакцій з першого дня практики відповідно до наказу ректора;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, та вказівки керівників;
- дотримуватись законодавства України про інформаційну діяльність, етичних стандартів, правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;
- вчасно підготувати звіт про проходження практики, портфоліо з оприлюдненими матеріалами
- у встановлений день та час прибути на захист матеріалів практики.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Практика завершується підготовкою документації практики та майбутнім захистом матеріалів при комісії, яка формується кафедрою. Звітні документи упродовж тижня після завершення практики подаються для реєстрації на кафедру в папці стандартних розмірів із оформленою титульною сторінкою.

Звітність про проходження практики включає:

- щоденник, заповнений студентом та підписаний керівниками практики від бази практики та університету;
- відгук керівника від бази практики про виконану студентом роботу;
- відгук керівника від університету;
- письмовий звіт студента-практиканта з власноручним підписом;
- авторські медіаматеріали (медіапродукти), відповідно до завдань практики.

Звіт про проходження практики створюється в довільній формі та передбачає наявність таких відомостей:

- 1) назва засобу масової інформації / медіа, на базі якого проходила практика, його місцезнаходження;
- 2) терміни проходження практики;
- 3) відділ та посада студента-практиканта;
- 4) виконані завдання, передбачені програмою практики;
- 5) завдання, виконані за власною ініціативою або дорученням керівника практики від організації;

- 6) неопрілюднені в медіа матеріали (проаналізувати причини цього, надати роздруківки публікацій та сценаріїв з підписом та печаткою керівника практики від підприємства);
- 7) участь студента (-ки) в роботі редакції (“літучки”, засідання, обговорення тощо);
- 8) участь студента (-ки) в професійних заходах (пресконференціях, брифінгах, круглих столах тощо);
- 9) труднощі, які виникали при проходженні практики та пропозиції щодо їх усунення;
- 10) співпраця з керівниками практики;
- 11) висновки та побажання щодо організації практики в майбутньому;
- 12) дата, ім'я та прізвище студента, підпис.

Підсумкова форма оцінювання результатів практики – публічний захист звітних документів та їх презентація (залік із диференційованою оцінкою), що відбувається при комісії, призначеній завідувачем кафедри або деканом факультету. До складу комісії повинні входити керівники практики від кафедри та факультету. У роботі комісії можуть брати участь й інші викладачі кафедри.

Комісія приймає залік у студентів упродовж тижня з дня завершення практики або протягом перших семи днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план та залікову книжку студента.

Студентам, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, – відраховуються з університету.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Загальна оцінка результатів проходження практики здійснюється з урахуванням виконання всіх видів роботи та завдань, передбачених програмою практики, відгуку й запропонованої оцінки керівника практики від медіапідприємства, публічного захисту.

Розподіл балів за виконання програми практики:

№	Вид роботи	Бали
1	Авторські медіаматеріали (оригінальність контенту, актуальна тематика, новизна та фактологічне наповнення, візуалізація, грамотність, творче втілення концепції, ідейне новаторство)	60
2	Звіт та щоденник (належне оформлення, наявність позитивного відгуку керівника практики від медіа, наявність повної інформації щодо процесу організації та результатів проходження практики)	10
3	Терміни здачі матеріалів практики (дотримання календарного плану проходження практики та вчасна реєстрація документів)	10
4	Усний захист (практикант належно демонструє власні медіаматеріали, орієнтується в змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, надає правильні аргументовані відповіді на всі запитання)	10
5	Обсяг матеріалів (за умови перевищення кількості підготовлених та оприлюднених медіаматеріалів, що передбачені програмою практики)	10
	РАЗОМ	100

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звіту здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно з якою максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ESTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Навчальні та виробничі практики для студентів-медійників. Частина 1 (ОП «Журналістика») / Укладачі: Ю.М. Бідзіля, Є.О. Соломін, О.В. Барчан, Г.І. Гецько. Ужгород, 2024. 37 с.
2. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», введеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-04 від 24.12.2020 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (дата звернення: 25.06.2024).
3. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», введеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775> (дата звернення: 25.06.2024).
4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.93 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН України № 351 (v0351281-94) від 20.12.94) (дата звернення: 25.06.2024).
5. Порядок проходження виробничої практики студентами та учнями. URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua> (дата звернення: 25.11.2024).
6. Посібник з журналістської етики / Куликов А., Кузьменко Л., Дворовий М., Дуцик Д., Куц Л. Київ : Комісія з журналістської етики, 2023. 129 с.
7. Про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті»: положення затв. наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 03.03.2017 № 409/01-17. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223> (дата звернення: 25.06.2024).

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт УжНУ. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>
2. Репозитарій УжНУ. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
3. Наукова бібліотека УжНУ. URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/#myCarousel>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>